

A l'abril, aclamem la tenacitat

El número d'aquest mes està travessat per la feina incansable d'alguns noms propis en favor de la cultura, el pensament i la societat

A la coberta, exemplar de 'Solitud' intervingut per Alba Font ("Més lloc per a la fosca"); a l'interior, 'Eroding Franco' de Jordi Jon | Carles Palacio, Jordi Jon i Natàlia Báscones

El número d'aquest abril serà aviat als quioscos i a llibreries. Amb el 518, parem esment en les petites grans accions, en la labor tenaç d'individus que han contribuït a la cultura, al pensament, la societat.

Als Bitllets, l'economista i doctor en història Ferriol Sòria escriu sobre el desinterès creixent per les notícies de què alerten els experts des de fa temps. Informes com el del Reuters Institute for the Study of Journalism (2024) o la recerca de la Càtedra Futurs de la Comunicació (2024). Universitat Pompeu Fabra s'han de sumar a un paradigma marcat per la tirania dels algorismes i pantalles i la proliferació de les *fake news*. Sòria reflexiona, però, sobre les possibilitats que tenim, i ho fa de la mà, entre d'altres, de Peter Burke. Miquel Calsina signa un article dedicat a Pere Lluís Font, que acaba de ser distingit amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes d'enguany, atorgat per Òmnium. El director de Qüestions de Vida Cristiana repassa la trajectòria del filòsof, teòleg i professor, conegut entre d'altres per la unió entre fe i pensament modern.

Reproduïm les paraules de Cristina Masanés en recollir el Premi Ciutat de Barcelona 2024 en la categoria de Literatura en Llengua Catalana. A "La possibilitat d'un món comú", l'autora de *Marxarons* reivindica el poder de la llengua i la literatura. Ingrid Guardiola, que deixa aquest mes d'abril la direcció del Bòlit. Centre d'Art Contemporani de Girona, reflexiona sobre els projectes culturals i la gestió pública de la cultura des del cor de l'equipament. L'article és una adaptació del text *Marge de maniobra* que es presentarà a finals d'abril i que fa balanç de quatre anys de projecte i està il·lustrat amb imatges d'algunes de les exposicions clau del seu pas pel centre.

Aquest abril, la nostra sèrie de relats es desplaça fins a la ciutat, i esdevé una veritable "memòria de l'asfalt". Núria Bendicho escriu sobre una joventut furiosa, en què la batalla per sobreviure és grotesca i tangible, real i crua com la veu testimonial de la primera persona de "La gallineta". A l'"Espais i memòria", explorem el projecte *Eroding Franco*, del fotògraf documental i periodista Jordi Jon. Ell mateix contextualitza una feina de periodisme visual que relaciona el deute ambiental del règim franquista (1939-1975) amb l'ac-tual crisi de desertificació a Espanya. A partir del treball de fotografia combinat amb els arxius històrics, aporta una mirada crítica i ens proposa una exploració del passat per mirar cap als reptes del futur partint del «milagro económico».

Encetem els Focus amb la segona entrega del Rec Comtal, que ens porta fins a Montcada i al barri de Vallbona de Barcelona. En aquesta ocasió, l'arqueòloga Carme Miró ressegueix "una "història d'aigua i terra" i enllaça els trams on el Rec emergeix en superfície i mostra una aigua nítida i transparent, que ha permès l'agricultura, vegetació i fauna. Des de la Universitat de Barcelona, Aurora Vall, Teresa Mañà i Susana Ariño ens permeten "Descobrir Aurora Díaz Plaja a través del seu fons personal". Amb l'article, exploren la vida de la bibliotecària, que va destacar com a periodista, escriptora, traductora, crítica, guionista de TVE, conferenciant i, de manera rellevant, com a especialista de llibres infantils i juvenils, a partir de la documentació cedida a la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals (UB). I Mariona Lladonosa escriu sobre els "Cinquanta anys del Congrés de Cultura Catalana", un repàs de la història d'un esdeveniment clau per a la Catalunya contemporània. A més, dediquem un apartat a la importància dels cartells, obra de nombrosos disse-nyadors i artistes com Joan Miró, Josep Maria Subirachs i Antoni Tàpies. Finalment, compartim els 40 reptes del Nou Congrés de Cultura Catalana que se celebrarà enguany. El

A

cartell d'aquesta edició és fruit de la col·laboració entre Perejaume i Frederic Amat. Es tracta d'una oportunitat per pensar en un full de ruta en clau de país per als pròxims 50 anys a través d'un gran projecte col·lectiu.

Obrim els miradors amb l'exposició destacada de l'"Aquest mes", "Sala Parés. Pintors de la galeria 1877-1950". Fins al 2 d'agost, hi trobareu obres d'artistes que han estat vinculats històricament amb la sala, per tal de visibilitzar i reivindicar alguns creadors i il·lustrar el seu pes en la història de l'art a Catalunya, com Joaquim Vayreda, Joaquim Sunyer i Ramon Casas. Valèria Gaillard enceta la literatura amb l'article "La llum que ens arriba del segle XVIII", en què s'endinsa en l'antologia de Martí Domínguez que recupera la saviesa de la Il·lustració (*La llum de les llums*, Angle editorial, 2025). Una lectura que sembla convenir més que mai en uns temps cada vegada més foscos. Joan Todó llegeix *El jardiner de Darwin*, de Kristina Carlson (Nits Blanques, 2024), una novel·la coral que ens parla de la gent normal de l'Anglaterra victoriana. Jaume Barrull cerca la "literatura del jo" en el món del còmic a partir de l'"Autoficció feminista: vinyetes en primera persona". Un recorregut que presenta diversos alter ego, i viatges sobre el fracàs, el sexe o la malaltia.

A "Digues-ho tot", Matthew Tree ressenya la sèrie televisiva que adapta el llibre *No diguis res* (Edicions del Periscopi, 2020) de Patrick Radden Keefe. La proposta omet aspectes clau de l'obra i, sobretot, es queda lluny de fer justícia al conflicte d'Irlanda del Nord. De la pantalla petita passem a la gran de la mà d'Àngel Quintana i "La nit que Bob Dylan va fer esclatar la utopia", l'exploració del film *A Complete Unknown*. La pel·lícula, que ha estat premiada en diversos festivals, és el darrer 'biopic' del músic (interpretat per Timothée Chalamet), centrat en una joventut de reinvençions i solituds i el naixement d'una llegenda forjada a cavall de la contracultura, obra de James Mangold. I acabem als escenaris amb Martí Gallén, que escriu de nou sobre Àngel Guimerà i en aquesta ocasió revisa personatges amb "masculinitats fora de norma". N'és un exemple *L'aranya*, que Jordi Prat i Coll ha transportat a la Girona dels vuitanta amb un muntatge que actualitza l'esperit trencador de la peça.

Jordi Puntí recorda l'artista i il·lustrador Edward Gorey, quan fa vint-i-cinc anys de la seva mort. Conegut per les cobertes de títols de Henry James, Bram Stoker o Franz Kafka, entre d'altres, en són característiques les trames denses, amb línies fines i figures misterioses que semblen alertar els lectors de la profunditat de les obres que anticipen.

Recordeu que podeu adquirir la revista aquí i també subscriure-vos-hi AQUÍ.